

YOSHLAR YANGI JAMIYAT BUNYODKORLARIDIR

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Xalqaro munosabatlar yo'nalishi

2- bosqich talabasi

Nasullayev Dilshod Zuhridin o'g'li

Tel: +998918329212

Elektron pochta: *nasulayevdilshod@gmail.com***Annotatsiya**

Yoshlar — har bir jamiyatning kelajagi, shuning uchun ularga zarur ta'lim, ish o'rinlari va ijtimoiy imkoniyatlar yaratish muhimdir. Maqolada yoshlarning o'zini rivojlantirish, shaxsiy o'sishiga yordam berish, hamda ular uchun qulay sharoitlar taqdim etishning jamiyat rivojiga ta'siri tahlil qilingan. Yoshlarni ta'lim, kasbiy mahorat va ijtimoiy faollikka jalb qilish, ularni o'z fikrlarini erkin ifoda etishga rag'batlantirish orqali jamiyatda sog'lom ijtimoiy-iqtisodiy muhitni yaratish mumkin. Maqola yoshlarni qo'llab-quvvatlashning jamiyatni yaxshilashdagi o'rnini ta'kidlaydi va ularning kelajagi uchun zarur bo'lgan sharoitlar yaratish zarurligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: *Yoshlarga oid davlat siyosati, yoshlarni o'qitish metodikalari, yoshlarni qo'llab-quvvatlash, yoshlarni qo'llab-quvvatlashda Yevropa texnologiyalari.*

ABSTRACT

Young people are the future of every society, and therefore, it is crucial to provide them with necessary education, job opportunities, and social resources. The article analyzes how supporting youth in their personal development and growth, as well as providing them with favorable conditions, contributes to societal progress. By engaging youth in education, professional skills development, and social activism, and encouraging them to express their ideas freely, we can create a healthy socio-economic environment in society. The article emphasizes the importance of supporting youth to

improve society and highlights the necessity of creating the conditions for their future success.

Key words: *The state policy on youth, methods of educating youth, support for youth, and European technologies in supporting youth.*

Аннотация

Молодые люди — будущее каждой нации, и поэтому крайне важно предоставлять им необходимые образовательные возможности, рабочие места и социальные ресурсы. В статье анализируется, как поддержка молодежи в их личностном развитии и росте, а также создание благоприятных условий способствует прогрессу общества. Привлечение молодежи к образованию, развитию профессиональных навыков и социальной активности, а также стимулирование их свободного выражения идей помогает создать здоровую социально-экономическую среду. Статья подчеркивает значимость поддержки молодежи для улучшения общества и необходимость создания условий для их будущего успеха.

Ключевые слова: *Государственная политика в отношении молодежи, методы обучения молодежи, поддержка молодежи и европейские технологии в поддержке молодежи.*

Kirish

"Yoshlar jamiyat bunyodkorlaridir" mavzusining dolzarbligi bugungi kunning ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy taraqqiyotidan kelib chiqadi. Har bir davrda jamiyatning kelajagini belgilashda yosh avlod hal qiluvchi rol o'ynaydi. Yoshlar yangi g'oyalar, texnologik rivojlanish va innovatsiyalarni hayotga tatbiq etish orqali jamiyat taraqqiyotiga hissa qo'shadi. Ayniqsa, globallashuv jarayonida har bir davlat o'z yoshlariga e'tibor qaratishi, ularga kerakli bilim va ko'nikmalarni shakllantirish orqali raqobatbardosh avlodni tarbiyalashi muhimdir.

Bugungi kunning dolzarb muammolaridan biri yoshlarning bilim olish imkoniyatlarini kengaytirish, ularni innovatsiyalar va tadbirkorlik faoliyatiga jalb qilishdir. O'zbekiston misolida olib qarasak, "Yangi O'zbekistonni yoshlar bilan birga

quramiz" tamoyili asosida ko'plab islohotlar amalga oshirilmoqda. Yoshlar siyosati davlatning ustuvor yo'nalishiga aylangan. Yoshlar ishlari agentligi, "Yoshlar daftari" va boshqa dasturlar orqali ular uchun ta'lim, ishga joylashish va tadbirkorlikni rivojlantirish borasida keng imkoniyatlar yaratilmoqda.

Bundan tashqari, yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish va ularni jamiyat boshqaruvida faol ishtirok etishga undash mavzuning dolzarbligini yana-da oshiradi. Yoshlar jamiyatning eng katta va harakatlantiruvchi kuchidir. Ularning ma'naviy va intellektual rivoji jamiyatni barqarorlik va farovonlik sari yetaklaydi. Shuning uchun yosh avlodning ta'limga qiziqishi, axloqiy qadriyatlarni o'zlashtirishi va ilmiy izlanishlarga bo'lgan intilishi bugungi kunning eng muhim masalalari qatoriga kiradi.

Muhokama va takliflar

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgandan keyin mamlakat yoshlarini birlashtirish uchun "Yoshlar ittifoqi" tashkiloti tuzildi. Tashkilot yoshlarni o'z plenumi va konferensiyalari qarorlarini bajarishga safarbar qilishga urinishi, qarorlarda yoshlarning manfaatlari va ehtiyojlari to'la aks etmagani natijasida 1996-yilda Yoshlar ittifoqi tashkiloti tugatilib, O'zbekiston Respublikasi yoshlarining "Kamolot" jamg'armasi[1] tuzildi. "Kamolot" jamg'armasining vazifasi yoshlarning manfaat va ehtiyojlarini o'rganish, ularni qondirish yuzasidan dasturlar tuzish va davlat ko'magida hayotga tatbiq etishdan iborat edi. Ammo "Kamolot" yoshlar jamg'armasi bunday vazifalarni bajara olmadi, yoshlarning haqiqiy ma'nodagi yetakchisiga aylana olmadi, deb topildi.

2001-yil Toshkentda bo'lgan yoshlar qurultoyida o'zini o'zi boshqaradigan nodavlat notijorat tashkilot – O'zbekiston Respublikasi "Kamolot" yoshlar ijtimoiy harakati tuzildi. "Kamolot" yoshlar ijtimoiy harakatining asosiy maqsadi yoshlarni birlashtirish, jamiyatda munosib o'rinni egallashga ko'maklashish, ularning manfaatlarini himoya qilish, yosh yigit-qizlarning o'z aql-zakovati, kuch-g'ayratini to'la namoyon etishi uchun zarur shart-sharoit yaratib berish, yosh avlodning tayanchi va suyanchi bo'lishdan iboratdir.

Yoshlarni qo'llab-quvvatlash jamiyat taraqqiyotining muhim jihati bo'lib, yoshlarning imkoniyatlarini kengaytirishga qaratilgan keng ko'lamli xizmatlar va dasturlarni o'z ichiga oladi. Kelajakdagi yetakchilar, innovatorlar va o'zgarishlarni yaratuvchilar sifatida yoshlar o'z salohiyatini rivojlantiruvchi, o'ziga xos muammolarini hal qiladigan va umumiy farovonligini ta'minlovchi mustahkam qo'llab-quvvatlash tizimini talab qiladi. Ushbu insho yoshlarni qo'llab-quvvatlashning ahamiyati, uning turli shakllari va shaxslar va jamoalarga ta'sirini o'rganadi.

o'z-o'zini hurmat qilish va tegishlilik tuyg'usini rag'batlantiradigan xavfsizlik tarmog'ini ta'minlaydi. Yoshlar qo'llab-quvvatlanayotganini his qilsalar, ular ijobiy xulq-atvorda ishtirok etishlari, o'z maqsadlariga erishishlari va o'z jamoalariga hissa qo'shishlari mumkin. Bundan tashqari, yoshlarni qo'llab-quvvatlash qashshoqlik, tengsizlik va kamsitish kabi tizimli muammolarni hal qilishda muhim ahamiyatga ega.

[1] **O'zbekiston Respublikasi „Kamolot“ yoshlar jamg'armasi** O'zbekiston yoshlarining nodavlat xayriya-jamoat birlashmasi bo'lib, 1996 yil 17 apreldagi [O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni](#) bilan tashkil topgan.

oshlar borasida olib borilayotgan islohotlar va chora tadbirlar barcha yoshlar muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo'lgan resurslar va imkoniyatlardan foydalanishini ta'minlaydi. Bu nafaqat bevosita ishtirok etgan shaxslarga foyda keltiradi, balki adolatli va inklyuziv jamiyatni rivojlantirish orqali hamjamiyatlarni mustahkamlaydi. Millat kelajagi ham ma'nan, ham jismonan baquvvat, sog'lom yoshlar qo'lida. O'zbekiston aholisining 60 foizdan ortig'ini 30 yoshgacha bo'lgan yoshlar tashkil etadi. Respublikamiz mustaqillikka erishgan dastlabki davrdanoq yosh avlod ta'lim-tarbiyasi, salomatligiga katta e'tibor berib kelinmoqda. Bu dolzarb masala davlat

siyosatining eng muhim ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. Kadrlar tayyorlash milliy dasturi, ta'lim sohasidagi jahon andozalariga mos islohotlar, aholi salomatligini saqlashga qaratilgan beqiyos ishlarning zahirida ham ana shunday mushtarak maqsadlar mujassam. 1991-yil noyabrda "O'zbekiston Respublikasida yoshlarga oid davlat siyosatining asoslari to'g'risida"gi qonun qabul qilindi. 1997-yil O'zbekiston

Respublikasi Prezidentining iqtidorli yoshlarning chet ellarda o'qishini qo'llab-quvvatlash bo'yicha "Umid" jamg'armasini tashkil etish to'g'risida farmoni e'lon qilindi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2014-yildagi "O'zbekiston Respublikasida yoshlarga oid davlat siyosatini amalga oshirishga qaratilgan qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarorining qabul qilinishi mamlakatimizda yuksak ma'naviyatli, mustaqil va erkin fikrlaydigan, zamonaviy ilm-fan yutuqlarini puxta o'zlashtirgan har tomonlama sog'lom va barkamol avlodni voyaga yetkazish borasidagi ishlarning mantiqiy davomi bo'ldi. Ushbu qaror ilm-fanni yanada rivojlantirish, iqtidorli va qobiliyatli yoshlarni, jumladan, qizlarning intellektual salohiyatini ro'yobga chiqarish uchun yanada keng sharoitlar yaratishga qaratilgan.

Yoshlarni sifat jihatidan texnik-texnologik, iqtisodiy, manaviy, psixologik qo'llab-quvvatlash kun tartibida qo'yiladigan vazifa sifatida qaralishi kerak. Qo'shimcha ravishda yoshlar siyosatida asosiy bajarilish zarur deb bilgan amallar mavjud va ular quyidagilar:

1. Ta'lim: Yoshlar ta'lim tizimining sifatidan ko'plab muammolarni his qiladilar. O'qitish uslublari, o'quv dasturlari va ta'lim muassasalarining infratuzilmasi ko'pincha zamon talablariga javob bermaydi. Yoshlar uchun sifatli ta'lim olish imkoniyatlari cheklangan bo'lishi mumkin.

2. Ishsizlik: Yoshlar o'rtasida ish bilan ta'minlash muammosi jiddiy ahamiyatga ega. Ko'plab yoshlar o'z mutaxassisligi bo'yicha ish topa olmaydilar, bu esa ularning iqtisodiy mustaqilliklarini cheklaydi va ijtimoiy muammolarni keltirib chiqaradi.

3. Sog'liqni saqlash: Yoshlar sog'liqni saqlash tizimidan foydalanishda qiyinchiliklarga duch kelishadi. Ularning psixologik va jismoniy salomatligi ko'pincha e'tibordan chetda qoladi. Stress, depressiya va boshqa ruhiy muammolar yoshlar o'rtasida keng tarqalgan.

4. Ijtimoiy faollik: Yoshlar o'z fikrlarini ifoda etish va ijtimoiy jarayonlarda ishtirok etish imkoniyatlaridan mahrum bo'lishi mumkin. Ularning ovozi ko'pincha e'tiborsiz qoladi, bu esa ijtimoiy adolatsizlikka olib keladi.

Yoshlar siyosatini hal qilishda asosan hukumatimiz tomonidan qabul qilingan chora tadbirlar o'z samarasini bermoqda. Shubhasiz bu chora-tadbirlar ijobiy qabul qilinmoqda. Yoshlarga oid davlat siyosati puxta ishlangan reja asosida olib boriladi. Bunda asosan strategiyalar mavjud va ular quyidagilarni o'z ichiga oladi:

1. Ta'lim tizimini takomillashtirish: Ta'lim tizimini zamonaviy talablar asosida yangilash zarur. O'qitish uslublarini yangilash, amaliyotga yo'naltirilgan ta'limni rivojlantirish va yoshlarning qobiliyatlarini ochish uchun imkoniyatlar yaratish muhimdir. Ta'lim muassasalarida innovatsion texnologiyalarni joriy etish, yoshlarni zamonaviy kasblarga tayyorlashda yordam beradi.

2. Ish bilan ta'minlash dasturlari: Yoshlar uchun ish o'rinlarini yaratish va ularni ishga joylashtirish bo'yicha dasturlarni ishlab chiqish zarur. Kichik va o'rta biznesni rivojlantirish, yoshlarni tadbirkorlikka jalb qilish va ularning ishga joylashish imkoniyatlarini oshirish muhimdir.

3. Sog'liqni saqlash xizmatlarini yaxshilash: Yoshlar uchun sog'liqni saqlash xizmatlarini yanada qulay va samarali qilish zarur. Psixologik yordam, sport va jismoniy faoliyatni rag'batlantirish, sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish yoshlarning salomatligini yaxshilashga yordam beradi.

4. Ijtimoiy faollikni rag'batlantirish: Yoshlarni ijtimoiy jarayonlarga jalb qilish, ularning fikrlarini eshitish va qaror qabul qilish jarayonida ishtirok etish imkoniyatlarini yaratish muhimdir. Yoshlar tashkilotlari va jamoatchilik harakatlari orqali ularning ovozini kuchaytirish, ijtimoiy adolatni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

So'ngi yillarda Yoshlar siyosatini tizimli tashkil qilish, iqtidorli yoshlarni qo'llab-quvvatlash maqsadida ko'plab tanlovlar, olimpiadalar tashkil qilinmoqda. Bu kabi ishlar shak-shubhasiz yoshlarga bo'lgan e'tiborni kuchayganini bildiradi. Bu albatta demokratik jamiyat qurish yo'lida ijobiy natija hisoblanadi. Bundan tashqari yoshlar,

asosan 18-30 yosh oralig'idagi yoshlar qatlami turli xil loyihalar, volontyorlik harakatlarini ishlab chiqishdi. Hukumatimiz tomonidan bu turdagi ishlar munosib rag'batlantirilmoqda. Yoshlarni chet ellarda bepul o'qitish bo'yicha olib borilayotgan ishlar ham tom manoda yoshlarga oid davlat siyosatida tub burulish bo'ldi. Davlat byudjetidan har yili yoshlar uchun katta miqdorda mablag'lar ajratilyapti. Bu sifatli kadrlar tayyorlash bilan bevosita bog'liq. Yoshlarni chet el talim tizimi, texnika va texnologiya, o'quv metodikalarni o'rganishi borashi, kelgusida ushbu sohaga doir bilimlarni o'zimizda joriy qilish vazifalar har bir yoshni yuragida turadi. Bu xatti-harakatlar albatta, hukumatimiz tomonidan qo'llab quvvatlanmoqda.

Bugungi kunda texnologiyalar jadal rivojlanib, ular inson hayotining barcha jabhalariga chuqur kirib bormoqda. Yoshlar uchun bu jarayon ayniqsa muhimdir, chunki ular nafaqat texnologiyalarni iste'mol qiluvchi, balki ularni rivojlantiruvchi va yangi yo'nalishlar ochuvchi avlod hisoblanadi. Yevropa mamlakatlari texnologiyalar orqali yoshlarni qo'llab-quvvatlash sohasida yetakchi o'rinni egallab kelmoqda. Zamonaviy ta'lim platformalari, startap ekotizimlari, inkubatorlar va texnologik markazlar orqali yoshlarning rivojlanishi uchun keng imkoniyatlar yaratilgan.

Texnologiyalar yoshlarning hayot tarzini tubdan o'zgartirib, ularga yangi imkoniyatlar eshigini ochib bermoqda. Yevropa davlatlarida quyidagi yo'nalishlarda texnologiyalar yoshlarni rivojlantirishda faol qo'llanilmoqda:

1. Ta'lim Texnologiyalari

Yevropa davlatlari ta'lim sohasida innovatsiyalarni joriy qilish bo'yicha yetakchilik qilmoqda. Onlayn platformalar, virtual laboratoriyalar, sun'iy intellekt asosidagi ta'lim tizimlari yoshlarning zamonaviy bilimlarga ega bo'lishini ta'minlamoqda. Coursera, EdX, va FutureLearn kabi platformalar orqali Yevropa yoshlari dunyo miqyosidagi yetakchi universitetlarning kurslarida qatnashib, sertifikatlariga ega bo'lmoqda. Virtual va kengaytirilgan haqiqat (VR/AR) texnologiyalari esa muhandislik, tibbiyot va boshqa sohalardagi amaliy mashg'ulotlarni yangi bosqichga olib chiqmoqda.

2. Startup loyihalari:

Yevropa davlatlarida startaplar yoshlarni tadbirkorlikka jalb qilishning asosiy vositasi sifatida qaraladi. Horizon Europe¹ dasturi doirasida yosh tadbirkorlar o'z loyihalarini rivojlantirish uchun grantlar va kreditlardan foydalanmoqda. Fransiyada joylashgan Station F kabi startap markazlari dunyo miqyosida taniqli bo'lib, yosh tadbirkorlarning muvaffaqiyatli loyihalarini amalga oshirishga ko'maklashmoqda.

3. Texnologik Inkubatorlar va Markazlar:

Yevropada yoshlar uchun maxsus texnologik inkubatorlar va laboratoriyalar tashkil etilgan. Fraunhofer instituti (Germaniya) va CERN ²(Shveytsariya) kabi markazlar innovatsion g'oyalarni hayotga tatbiq etish uchun barcha sharoitlarni yaratadi. Bu markazlarda yosh olimlar va mutaxassislar o'z loyihalarini amalga oshiradi, ilmiy-tadqiqot faoliyati olib boradi.

Yoshlar har bir jamiyatning kelajagi va uning taraqqiyotini belgilovchi asosiy kuchlardan biri hisoblanadi. Ularning jamiyatga samarali qo'shilishi, iqtisodiy va ijtimoiy farovonlikni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Shu sababli, yoshlarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan dasturlar va strategiyalar dunyo miqyosida keng tarqalgan. Yoshlarni qo'llab-quvvatlash nafaqat ularning iqtisodiy imkoniyatlarini kengaytirish, balki ijtimoiy va madaniy sohalarda ham ularga ko'maklashish, ularga o'z imkoniyatlarini amalga oshirishda yordam berish demakdir. Ushbu maqolada yoshlarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan global yondashuvlar va tendentsiyalar tahlil qilinadi [3]

Ta'lim sohasida yoshlarni qo'llab-quvvatlash davlatlar siyosatining asosiy yo'nalishlaridan biridir. Raqamli texnologiyalar, onlayn ta'lim platformalari, ta'lim tizimining ³globalizatsiyasi yoshlarning bilim olish imkoniyatlarini kengaytirgan.

[1] **O'zbekiston Respublikasi „Kamolot“ yoshlar jamg'armasi** O'zbekiston yoshlarining nodavlat xayriya-jamoat birlashmasi bo'lib, 1996 yil 17 apreldagi [O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni](#) bilan tashkil topgan.

[2] "Yoshlarga oid davlat siyosati tog'risida qonun", <https://www.lex.uz/ru/docs/3026246>

[3] Youth and Sustainable Development: The Role of Innovation and Entrepreneurship. United Nations Development Programme

Bugungi kunda, yoshlar o'z bilimlarini rivojlantirishda bir qator ta'lim tizimlaridan foydalana olishadi. Masalan, onlayn ta'lim kurslari yoshlarning turli sohalarda yangi bilimlarni o'zlashtirishiga yordam beradi. Ushbu platformalar orqali yoshlar dunyoning eng yaxshi universitetlaridan ta'lim olish imkoniyatiga ega. Shuningdek, raqamli texnologiyalar yoshlar uchun masofaviy ta'limni yanada qulaylashtiradi. Shu bilan birga, texnologiyalarning ta'lim sohasidagi rivojlanishi yoshlarning ijtimoiy faoliyatlarini kengaytirishga yordam beradi, chunki ular o'qish bilan birga, turli onlayn hamjamiyatlarda faol bo'lishlari mumkin.

Xulosalar

Yuqorida aytib o'tilgan taklif va natijalar shuni xulosa qiladiki, yoshlarni qo'llab-quvvatlash jamiyatning kelajagi uchun nihoyatda muhimdir. Ularning iste'dodlari, imkoniyatlari va orzulari jamiyatni rivojlantirishda katta rol o'ynaydi. Ta'lim, ish o'rinlari va ijtimoiy xizmatlar orqali yoshlar uchun qulay sharoitlar yaratish zarur. Ular o'z fikrlarini erkin ifoda etishlari, yangi g'oyalar va innovatsiyalarni amalga oshirishlari uchun yordam olishlari lozim. Shuningdek, yoshlarni ruhiy va jismoniy rivojlanishlarini qo'llab-quvvatlash, ularning o'zgaruvchan dunyoda moslashuvchanligini oshirishda muhimdir. Jamiyatdagi tenglik va adolatni ta'minlash orqali yoshlarning hayot sifatini yaxshilash mumkin. Shu bilan birga, ular o'z yurtlariga, oilalariga va jamiyatlariga foydali shaxslar sifatida xizmat qilishlari uchun barcha imkoniyatlar yaratish lozim. Yoshlarni qo'llab-quvvatlash — bu nafaqat ularning o'z kelajagi, balki butun jamiyatning yuksalishidir.

Yoshlarni qo'llab-quvvatlashning yana bir muhim jihati — ularning o'zligini topish va shaxsiy rivojlanishiga yordam berishdir. Bu, o'z navbatida, jamiyatda ijtimoiy barqarorlikni va tinchlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Yoshlar ko'pincha o'z fikrlarini erkin ifodalash, yangi fikrlar va qadriyatlarni shakllantirish imkoniyatiga ega bo'lishni orzu qiladilar. Bunday imkoniyatlarni yaratish, ularni turli sohalarda ta'lim olish, kasbiy mahoratni oshirish va ijtimoiy loyihalarga jalb qilish orqali amalga oshirish mumkin. Shuningdek, yoshlar o'rtasida sog'lom raqobatni rivojlantirish va ularning jamoaviy ish qilish ko'nikmalarini oshirish kerak. Bularning

barchasi ularning o'z maqsadlariga erishishiga yordam beradi va natijada jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga katta hissa qo'shadi. Yoshlarni qo'llab-quvvatlash — bu nafaqat ularning hozirgi holatini yaxshilash, balki kelajakda o'zgarishlarni amalga oshiradigan yetuk shaxslarni tarbiyalashdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Advice.uz. Huquqiy axborot portali. Yoshlarga oid davlat siyosati, 2024.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2020). Yoshlar siyosati: O'zbekistonda yoshlar uchun yangi imkoniyatlar. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Nashriyoti.
3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. (2021). O'zbekiston Respublikasining yoshlar siyosati bo'yicha Milliy strategiyasi. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi.
4. World Bank. (2020). Youth Employment and Skills Development in the World. Washington D.C.: World Bank Publications. p 45-49
5. O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi. (2021). Yoshlarni qo'llab-quvvatlash va ularning huquqlarini ta'minlash to'g'risidagi qonunlar. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi.
6. The State of the World's Children: Youth Empowerment and Participation. New York: United Nations Children's Fundation. UNICEF. (2021). p :134-135
7. Skills for the Future: Promoting Youth Employment. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2019).
8. European Commission. (2022). Youth Employment and Social Inclusion in Europe: Policies and Strategies. Brussels: European Union.2022
9. Youth and Sustainable Development: The Role of Innovation and Entrepreneurship. United Nations Development Programme.
10. International Labour Organization (ILO). (2021). Global Employment Trends for Youth. Geneva: International Labour Organization (ILO).

11. Harvard Business Review. (2020). Fostering Innovation Among Youth: Insights and Strategies. Cambridge, MA: Harvard Business Publishing.
12. Youth Financial Empowerment and Innovation. New York: J.P. Morgan.(2019)